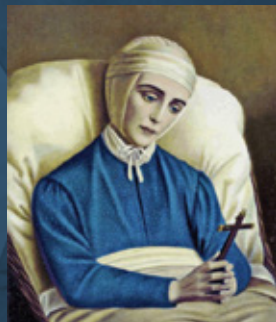

ANNA
KATARÍNA
EMMERICHOVÁ

VIDENIA 1

ŽIVOT PREBLAHO SLAVENEJ PANNY MÁRIE

ANNA
KATARÍNA
EMMERICHOVÁ

VIDENIA 1

ANNA
KATARÍNA
EMMERICHOVÁ

VIDENIA

1

ŽIVOT PREBLAHOSLAVENEJ PANNY MÁRIE

DUCHOVNÁ PÚŤ V ŠIESTICH ZVÄZKOCH

Z nemeckého originálu: *Das Leben der heiligen Jungfrau Maria:
Nach den Visionen der Anna Katharina Emmerick*

Vydal © Zachej.sk, 2025

Grafika © Lýdia Valter

Preklad: Zachej.sk

Jazyková korektúra: Zuzana Hašková

Pôvodnému vydaniu bol udelený Imprimatur:

Würzburg, 13. máj 1964

Wittig, generálny vikár

ISBN 978-80-8211-802-8

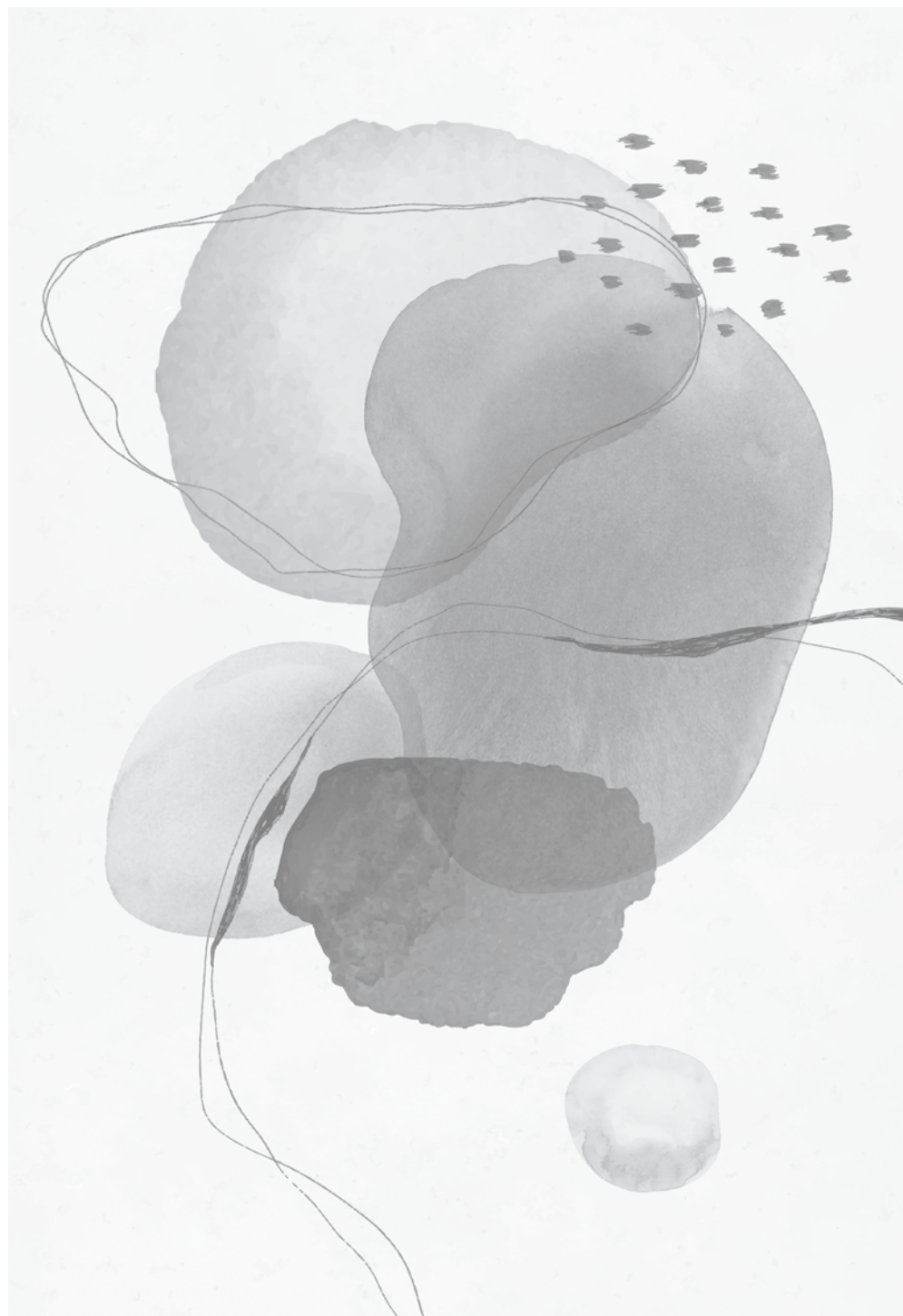
Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať v žiadnej podobe ani žiadnym spôsobom (elektronicky, mechanicky, fotokópiami ani iným spôsobom) bez súhlasu vlastníka autorských práv.

Súhrnné dielo, ktoré podľa videní augustiniánky z Dülmenu Anny Kataríny Emmerichovej zapísal Clemens Brentano, pozostáva zo šiestich zväzkov:

- *Videnia 1 – Život Preblahoslavenej Panny Márie*
- *Videnia 2 – Prvý rok Ježišovho verejného účinkovania*
- *Videnia 3 – Druhý rok Ježišovho verejného účinkovania*
- *Videnia 4 – Tretí rok Ježišovho verejného účinkovania*
- *Videnia 5 – Bolestné umučenie nášho Pána Ježiša Krista*
- *Videnia 6 – Tajomstvá Starého a Nového zákona*

Nemecký básnik Clemens Brentano sa narodil 8. septembra 1778 vo Frankfurte nad Mohanom ako syn bohatého obchodníka talianskeho pôvodu. Práve v deň, keď sa slávil sviatok Narodenia Panny Márie, prišla na svet aj Anna Katarína Emmerichová, ktorá zásadne ovplyvnila jeho život. Brentano zomrel 28. júla 1842 v Aschaffenburgu.

**„Povedzte dcére Siona:
Hľa, prichádza tvoja spása.“**

Izaiáš 62, 11

PREDHOVOR

Z celkovo šiestich zväzkov, ktoré tvoria veľkolepé dielo vizionárky Anny Kataríny Emmerichovej, sa prvý zväzok venuje životu Preblahoslavenej Panny Márie.

Osoba Najsvätejšej Panny Márie má – hoci ďaleko za Kristom, no zároveň vysoko nad všetkými ostatnými postavami Biblie – mimoriadny význam. Mária je Kristova Matka, Matka Vykupiteľa, Bohorodička, ako to formuloval Efezský koncil v roku 431. Jej pokora a skromnosť, jej ušľachtilá zdržanlivosť a veľkosť charakteru, jej úloha ako služobnice Pána, jej poslanie byť matkou Ježiša („Blahoslavený život, ktorý ťa nosil, a prsia, ktoré si požíval“; *Lk* 11, 27), ako aj jej postavenie medzi apoštolmi ako ich dôverníčky a vodiacej hviezdy mladej Cirkvi sú vo videniach vizionárky z Dülmenu jasne potvrdené. Kto uvidí život a poslanie Panny Márie očami stigmatizovanej augustiniánskej mníšky, nemôže inak, než ju velebiť a vrúcne milovať.

V tomto zväzku sa však stretávame nielen s Máriou, ale aj s jej ženíchom svätým Jozefom a ešte predtým s ich rozsiahlou a rozvetvenou rodinou – ako z Jozefovej, tak i z Máriinej strany. Keďže sa skutočne stal človekom, Kristus sa narodil do rodiny a mal príbuzných, v židovskom národe, kde rodinné vzťahy boli veľmi dôležité a starostlivo udržiavané. Osobitne vystupuje do popredia Máriina matka svätá Anna – stará matka Spasiteľa –, ktorá sa javí ako silná, nesmierne láskavá a starostlivá žena. V živote Krista, ktorý mal svoju rodinu v úcte, je dojemné sledovať, ako sa jeho príbuzenské vzťahy preplietali a rozvíjali; mnohí z jeho príbuzných neskôr nastúpili cestu jeho nasledovania.

Okrem farizejov a saducejov existovala aj malá náboženská skupina – *eséni*, ktorí osobitným spôsobom uchovávali a prehlbovali nádej v príchod Mesiáša. Z videní Anny Kataríny Emmerichovej sa dozvedáme, že niektorí telesní predkovia Ježiša patrili k spoločenstvu

esénov alebo k nemu mali blízko a boli ovplyvnení ich spiritualitou. Po objavení biblických rukopisov v jaskyniach v Kumráne, ktoré kedysi obývali eséni, sa táto skupina a ich papyrusové zvitky dostali do centra pozornosti celého sveta. Okrem starozákonných spisov, ako je napríklad *celý zvitok proroka Izaiáša*, vlastnili eséni aj novozákonné rukopisy, ktoré boli preukázateľne napísané pred rokom 70 po Kristovi. Medzi najvýznamnejšie nálezy patria *papyrusové fragmenty 7Q5 a 7Q4*, ktoré pochádzajú približne z roku 50 po Kristovi. Prvý z nich obsahuje úryvok z *Evanjelia podľa Marka* (Mk 6, 52-53) a druhý časti od apoštola Pavla. Oba archeologické objavy vyvracajú tvrdenia niektorých biblistov, ktorí sa domnievali, že evanjeliá vznikli oveľa neskôr, než sa pôvodne predpokladalo. Potvrdzuje sa tak *autentickosť Nového zákona* ako dôveryhodného svedectva očitých a ušných svedkov udalostí zo života Ježiša Krista.

Zväzok o Panne Márii nám dáva poznať Ježiša predovšetkým ako syna Márie z Nazareta, syna tesára, syna človeka. Práve táto časť, ktorá obsahuje mnohé podrobnosti z rodinnej histórie Spasiteľa, jasne dosvedčuje, že Ježiš bol skutočne pravým človekom a že nevlastnil len akési zdanie tela, ako tvrdili niektorí bludári.

Popri všetkých svojich milostivých výsadách Mária nie je povýšená na bohyňu – nie, ostáva pokornou *Ancilla Domini*, služobnicou Pána, Matkou Kristovou a Matkou Cirkvi, pomocnicou kresťanov. Na opisoch Anny Kataríny Emmerichovej je zaujímavé, že v nich podáva mimoriadne presné údaje, z ktorých mnohé sú overiteľné. Napríklad v prvom zväzku sa nachádza pasáž, ktorá viedla k senzačnému objavu: výlučne na základe Emmerichovej údajov francúzski lazaristi v roku 1891 objavili v hornatej oblasti neďaleko Efezu dom Panny Márie. Skutočnosť, že dom bol nájdený vďaka videniam nemeckej rehoľníčky, je dodnes zaznamenaná na veľkých informačných tabuliach pred Máriiným domom vo všetkých svetových jazykoch, o čom som sa počas svojej púte po Grécku, keď sme navštívili aj Efes v dnešnom Turecku, mohol osobne presvedčiť.

† ARNOLD GUILLET

VŠEOBECNÉ POZNATKY O PREDKOCH PREBLAHOSLAVENEJ PANNY MÁRIE

Oznámené ráno 27. júna 1819:

Dnešnej noci sa všetko, čo som ako dieťa často vídala zo života predkov Preblahoslavenej Panny Márie, opäť vynorilo pred mojou dušou v sérii obrazov – presne tak, ako som to kedysi vnímala. Keby som len dokázala všetko tak vyrozprávať, ako to chápem a mám pred očami, iste by sa Pútnik veľmi potešil.

Pod ním myslí zapisovateľa, ktorého vo svojich videniach vždy vnímala v podobe pútnika ubierajúceho sa do svojej vlasti. Podľa miery jeho vernosti alebo nedbanlivosti zažíval na ceste požehnanie, ochranu, pomoc a spásu, alebo naopak prekážky, skúšky, blúdenie, nebezpečenstvá, ba dokonca zajatie. A tak ho nazývala Pútnikom, i jej vlastné modlitby a dobré skutky, ktoré Bohu zaňho obetovala, sa jej niekedy javili ako skutky lásky, ktoré možno preukázať pútnikom, zajatcom či otrokom. Bolo však osobitnou črtou jej vnútorného vedenia, že svoje modlitby nikdy neobetovala len za jediného človeka – ani za seba samu –, ale vždy ako útechu pre každú núdzu, ktorej obraz alebo symbol videla vo svojej modlitebnej intencii; sme preto presvedčení, že jej modlitby v tomto prípade skutočne priniesli útechu pútnikom, zajatcom a podobne trpiacim. Keďže takýto spôsob modlitby je blízky všetkým láskavým a zbožným kresťanským srdciam, iste ani dobromyseľný čitateľ nebude považovať za nemiestne, ak mu navrhne, aby si ho osvojil.

Toto rozjímanie ma v mojom úbohom stave celkom občerstvilo. Keď som bola dieťa, mala som o jeho udalostiach takú istotu, že každému, kto mi o nich hovoril inak, som otvorene povedala: „Nie, bolo to tak a tak.“ A bola by som azda aj život položila pre svoju pevnú vieru, že to bolo presne tak, a nie inak.

Neskôr ma svet urobil neistou a ja som mlčala. No vnútorná istota ma nikdy neopustila a dnešnej noci som všetko opäť videla až do najmenších podrobností.

Ako malá som svojimi myšlienkami stále prebývala pri jasličkách, pri Jezuliatku a pri Matke Božej. A neraz som sa veľmi čudovala, prečo mi nik nerozprával o jej príbuzných, a nedokázala som pochopiť, prečo sa o jej predkoch a rodine zachovalo tak málo písomných záznamov. Vo svojej veľkej túžbe som potom dostala množstvo viodení o predkoch Preblahoslavenej Panny Márie: sledovala som jej rodový pôvod až do štvrtého či piateho pokolenia dozadu a vnímala som ich ako podivuhodne zbožných a prostých ľudí, v ktorých žila hlboká skrytá túžba po príchode prisľúbeného Mesiáša.

Takých milých som ich vždy uzrela bývať medzi inými, ktorí mi v porovnaní s nimi pripadali drsní ako barbari. Oni sami však boli veľmi tichí, mierni a láskaví, až som si o nich často robila veľké starosti a v myšlienkach som si vravela: „Ach! Kde len títo dobrí ľudia nájdu útočisko? Ako sa môžu zachrániť pred zlými a surovými ľuďmi? Chcem ich vyhľadať, chcem im slúžiť, chcem s nimi utiecť hlboko do lesa, kde sa budú môcť ukryť. Určite ich ešte nájdem.“ Tak jasne som ich videla a tak pevne som verila v ich jestvovanie, že som o nich vždy pociťovala úzkosť a obavy.

Neustále žili vo veľkom odriekaní: často som pozorovala, ako si manželia medzi sebou na istý čas sľubovali vzájomnú zdržanlivosť, čo ma vždy veľmi tešilo, hoci som nevedela presne vysvetliť prečo. Takéto odlúčenie obvykle zachovávali v obdobiach, keď sa pripravovali na rozličné bohoslužobné obrady s kadidlom a modlitbami, a podľa toho som poznala, že medzi nimi boli aj kňazi. Viac ráz som ich videla putovať z jedného miesta na druhé. Aby

sa vyhli prenasledovaniu a mali pokoj od nepravíkov, zanechávali veľké majetky a uchyľovali sa do skromnejších príbytkov.

Boli takí vrúcní a dychtiví po Bohu, že neraz som ich zahliadla osamotených na poli, cez deň aj v noci, ako s nesmiernou túžbou bežia a úpenlivo volajú k Pánovi, aby ich vypočul. Z hlbokjej vnútornej žízne po ňom si trhali šaty na hrudi, akoby sa Boh mal vtlačiť do ich sŕdc žeravými slnečnými lúčmi alebo akoby mesačné svetlo a jas hviezd mohli uhasiť ich smäd po sľúbenom dare.

Podobné rozjímania som zažívala, keď som ako dieťa alebo mladé dievča opustená strážila stádo na pastvine, keď som v noci kľáčala na najvyšších poliach našej osady a horlivo sa modlila k Bohu. Alebo keď som v Advente, uprostred noci, v snehu, putovala trištvrte hodiny z našej chatrče vo Flamschen do Kostola svätého Jakuba v Coesfelde na rorátnu svätú omšu.

Večer predtým, ba dokonca i v noci, som sa usilovne modlila za úbohé duše v očistci – také, ktoré si počas svojho života možno nevzbudili dosť veľkú túžbu po spásе a namiesto nej sa oddali žiadostiam po stvorených veciach a bohatstvách sveta, čím upadli do rôznych nedostatkov a teraz v mukách smädia po vykúpení. Za ne som Bohu ponúkala svoje modlitby a svoju túžbu po Spasiteľovi, akoby som chcela splatiť ich dlh. Mala som však z toho aj malý osobný úžitok, lebo som vedela, že z vďačnosti a pre neustálu potrebu môjho orodovania ma drahé duše v pravý čas vytrhnú zo spánku. A skutočne – prichádzali ku mne ako malé, tiché, slabé svetielka a vznášali sa k môjmu lôžku, aby ma budili presne na minútu a mohla som ešte pred odchodom obetovať za ne rannú modlitbu. Potom som seba aj ich pokropila svätenou vodou, obliekla sa a vydala sa na cestu, pričom som videla, ako ma ich drobné svetielka nasledujú, kráčajúc akoby v sprievode. Počas cesty som s roztúženým a horúcim srdcom spievala:

„Roste nebesá spravodlivého, oblaky, dajte ho z neba!“

a tu i tam som v pustatine a na poli zazrela predkov Preblahoslavenej Panny Márie, ako hnaní rovnakým citom vzývajú

Mesiáša. Napodobňujúc ich volanie, vždy som na rorátnu svätú omšu v Coesfelde prišla práve včas – hoci ma tieto vzácne duše neraz viedli veľkou okľukou, prechádzajúc so mnou všetky zastavenia krížovej cesty.

Ako som hľadela na drahých predkov Preblahoslavenej Panny Márie, ako s hladom po Bohu naliehavo prosia, ich oblečenie a spôsob života sa mi zdali úplne cudzie, a predsa mi boli takí jasní a blízki, že ich tváre a postavy mám dodnes pred očami a dobre ich poznám. Zakaždým som si v duchu hovorila: „Kto sú títo ľudia? Všetko majú inak, než ako je teraz, a predsa existujú a všetko sa skutočne stalo!“ A tak som stále dúfala, že sa k nim raz dostanem. V každej veci – v konaní, reči i v bohoslužbe – boli veľmi presní a dôslední, nikdy sa nestážovali na vlastné trápenie a ich jedinou bolesťou bolo utrpenie ich blížnych.

Predkovia svätej Anny – eséni

Oznámené v júli a auguste 1821:

Mala som podrobné videnie o predkoch svätej Anny, matky Preblahoslavenej Panny Márie. Žili v Mare, v oblasti vrchu Horeb, a boli duchovne spätí s istou skupinou veľmi zbožných Izraelitov, o ktorých som dostala už veľa obrazov. Čo si z nich ešte pamätám, sa teraz pokúsim vyrozprávať. Medzi zmienenými osobami som strávila takmer celý včerajší deň, a keby ma v takej miere nevyrušovalo množstvo návštevníkov, nezabudla by som väčšinu z toho, čo som videla.

Zbožných Izraelitov, ktorí mali vzťah k predkom svätej Anny, nazývali eséni alebo esejci, ale ešte predtým niesli v dobe svojho pôsobenia dve ďalšie mená: najprv sa volali eskaréni a neskôr chasideji. Prvé pomenovanie eskaréni pochádzalo zo slova „eskara“ alebo „askara“, ktorým sa označovala čiastka obety, ktorá patrila Bohu – voňavé kadidlo s pšeničnou múkou prinášané ako obeta.

Keď tento text, ktorý bol nadiktovaný v auguste 1821, prechádzal v júli 1840 revíziou pred tlačou, požiadal jeho zapisovateľ jedného jazykovo zdatného teológa o vysvetlenie slova „askarah“ a dostal nasledujúcu odpoveď: „Askarah“ znamená spomienku (*commemoratio*) a je názvom časti nekrvavej obety, ktorá bola na oltári spálená kňazom na Božiu česť a ako pripomienka jeho milosrdných prisľúbení. Nekrvavé, teda pokrmové obety zvyčajne tvorila najjemnejšia pšeničná múka zmiešaná s olejom a posypaná kadidlom. Z takejto obety kňaz ponúkol Bohu celý kadidlový podiel a jednu hrst múky s olejom alebo z nej upečený kus chleba ako „askarah“ (porov. *Lv* 2, 2.9.16). Pri predkladaných chleboch (chleby obetné) samotný kadidlový podiel sa tak volal (porov. *Lv* 24, 7). V prípade obeti za vinu, kde sa olej ani kadidlo k múčnej obete nepridávali, sa ako „askarah“ obetovala iba jedna hrst múky (porov. *Lv* 5, 12). To isté platilo pri obete ženy podozrivej z cudzoložstva, kde bola použitá už iba jačmenná múka (porov. *Nm* 5, 12.26). Kým v poslednom prípade (porov. *Nm* 5, 15) Vulgáta slovo „askarah“ úplne vynecháva, v prechádzajúcich ho prekladá striedavo ako *memoriale*, *in memoriam* alebo *in monumentum*.

Z akého dôvodu práve eséni dostali svoje prvé meno podľa „askarah“, vizionárka výslovne neuviedla. Ak však vezmeme do úvahy, že eséni neprinášali do chrámu krvavé obety, ale len obetné dary, a že žili v odriekaní a umŕtvovaní, čím sa akoby sami stávali obetou, potom si možno ľahko predstaviť, prečo skupina nepožívajúca ani mäso bola pomenovaná „askarah“ – podľa podielu na nekrvavej obete „mincha“ či múčnej obete, ktorý bol vyhradený Bohu. Skutočne mohli prinášať takéto pokrmové obety, hoci to nevieme s istotou, alebo sa svojím spôsobom života vo vzťahu k ostatným Izraelitom správali podobne, ako sa „askarah“ vzťahovala k zvyšku obety.

Druhé meno chasideji znamená milosrdní, ale pôvod názvu eséni si už nepamätám. Ich spôsob zbožného života siaha až do čias Mojžiša a Árona, konkrétne kňazov, ktorí niesli archu zmluvy, avšak až v období medzi prorokmi Izaiášom a Jeremiášom získalo spoločenstvo presnú formu života. Spočiatku ich nebolo mnoho, ale neskôr v zaslúbenej zemi obývali územie dlhé 48 a široké 36 hodín cesty, pričom sa usádzali v skupinách. Napokon sa usídlili aj v oblasti Jordánu, ale zdržiavali sa najmä na vrchu Horeb a na vrchu Karmel, kde kedysi pobudol prorok Eliáš.

Za života starých rodičov svätej Anny mali eséni na vrchu Horeb duchovného predstaveného, starého proroka menom Archos alebo Arkas.

Kto chcel vstúpiť do spoločenstva, musel najprv absolvovať ročné skúšky a podľa vyšších prorockých vnuknutí bol potom prijatý na kratší alebo dlhší čas. Skutoční členovia rádu, ktorí spolu bývali, nežili v manželstve, ale zachovávali panenstvo. Boli však aj takí, ktorí z rádu vystúpili alebo s ním zostali inak spojení, pričom uzatvárali manželstvá a vo svojich rodinách uplatňovali výchovu a disciplínu v mnohých ohľadoch podobnú tej, ktorú dodržiavali samotní eséni. Vzťah medzi nimi a pravými esénmi pripomínal vzťah dnešných svetských členov tretích rádov – takzvaných terciárov – ku katolíckym rehoľníkom. Ženatí eséni vyhľadávali duchovné vedenie v dôležitých životných otázkach, najmä v otázke manželstva svojich detí, a žiadali radu od predstaveného esénov, proroka na vrchu Horeb. Medzi takýchto ženatých esénov patrili aj starí rodičia svätej Anny.

Neskôr sa vytvorila aj tretia skupina esénov, ktorá všetko preháňajúc upadla do veľkých bludov a ktorú, ako som videla, ostatní eséni medzi sebou netolerovali.

Praví eséni sa osobitne zaoberali prorockými záležitosťami a ich predstavený na Horebe často dostával v Eliášovej jaskyni božské zjavenia týkajúce sa príchodu Mesiáša.

Predstavený esénov mal poznanie o rodine, z ktorej mala vziť Matka Mesiáša. Keď predkom svätej Anny prorokoval vo veciach

manželstva, vnímal pritom, ako sa približuje Pánov čas. Len nevedel, ako dlho bude narodenie Matky Spasiteľa ešte oddialené alebo zdržané vplyvom hriechu, a preto stále nabádal k pokániu, umŕtšovaniu, modlitbe a vnútorným obetám – k zbožným cvičeniam, v ktorých eséni vždy dávali príklad a ktoré slúžili tomuto vznešenému cieľu.

Skôr než esénov zhromaždil prorok Izaiáš a dal im pevnejší životný poriadok, viedli život zbožných Izraelitov a usilovali sa o umŕtšovanie, hoci ešte rozptýlení. Nosili každý len jedny šaty a neplátali ich, kým sa im samy nerozpadli na tele. Ich hlavným zápasom bol boj proti nemravnosti. Často sa so vzájomným súhlasom na dlhý čas zriekali manželského spoluzitia a bývali v odlahľých príbytkoch, oddelení od svojich žien. A pokiaľ žili v manželskom zväzku, dialo sa tak výlučne s úmyslom priviesť na svet sväté potomstvo, ktoré by prispelo k príchodu spásy. Videla som, že ani nejedli spolu so svojimi manželkami – keď muž odišiel od stola, až potom si k nemu sadla žena a prijala svoj pokrm. Už v tých časoch sa medzi ženatými esénmi pohybovali predkovia svätej Anny, ako aj iných svätých ľudí.

S nimi bol spriaznený i prorok Jeremiáš a ľudia, ktorých nazývali synmi prorokov, pochádzali práve z ich spoločenstva. Zvykli sa zdržiavať na púšti, v okolí vrchov Horeb a Karmel, a neskôr som ich vo veľkom počte videla v Egypte. Tiež som bola svedkom, ako ich na istý čas vyhnala vojna z vrchu Horeb a ako ich noví predstavení neskôr opäť zhromaždili. Medzi nimi boli aj Makabejci.

Mali hlbokú úctu k Mojžišovi a vlastnili posvätný odev, ktorý Mojžiš odovzdal Áronovi a ktorý sa neskôr dostal k nim. Tento odev bol ich veľkým svätým dedičstvom, o ktorom som mala videnie, že asi pätnásť z nich položilo život pri jeho obrane. Ich prorockí predstavení mali zase poznanie o svätých tajomstvách archy zmluvy.

V panenstve žijúci praví eséni, ktorí sa vyznačovali nepredstaviteľnou čistotou a zbožnosťou, prijímali deti a vychovávali ich k veľkej svätosti. Aby sa niekto mohol stať členom tohto prísneho

rádu, musel mať štrnásť rokov. Skúsení kandidáti mali skúšobnú dobu iba jeden rok, zatiaľ čo ostatní museli podstúpiť dvojročnú skúšku. Nevenovali sa žiadnemu obchodu, ale svoje potreby si zabezpečovali výmenou za produkty svojho poľnohospodárstva.

Ak sa niekto z nich ťažko prehrešil, bol vylúčený zo spoločenstva kľatbou, ktorú nad ním vyriekol predstavený. Jeho kľatba mala moc ako tá, ktorú apoštol Peter vyslovil nad Ananiášom, ktorý na jej následky zomrel. Predstavený na prorocký spôsob rozpoznával, kto zhrešil. Niektorí z esénov, ktorých som zazrela, boli podrobení len pokánnym trestom, napríklad museli stáť v nehybnom, nepohodlnom odeve, ktorého široké stuhnuté rukávy boli zvnútra vystlané ostňami.

Vrch Horeb bol posiaty malými jaskyňami, ktoré slúžili ako cely na bývanie. Pri jednej väčšej jaskyni sa nachádzal spoločný priestor obkolesený ľahkým prútím, kde sa stretávali o jedenástej hodine predpoludním, aby sa najedli. Každý mal pred sebou malý chlieb a čašu a predstavený chodil od jedného k druhému, aby mu požehnal jeho chlieb; po jedle sa potom všetci vrátili do svojich ciel. V zhromažďovacej sieni bol umiestnený oltár, na ktorom ležali prikryté posvätné chleby – vzácna relikvia, z ktorej, tak sa mi zdá, rozdávali chudobným.

Eséni chovali veľké množstvo holubov, ktoré boli krotké, takže ich kímili priamo zo svojich rúk. Oni sami síce jedávali holuby, no zároveň s nimi vykonávali aj náboženské obrady, keď ich vypúšťali odriekajúc určité slová. Podobne som ich videla vypúšťať do púšte baránky a vyslovovať nad nimi modlitby, akoby mali na seba vziať ich hriechy.

Tri razy do roka putovali spoločne do jeruzalemského chrámu. Medzi sebou mali aj kňazov, ktorým bola zverená osobitná starostlivosť o posvätné rúcha, aby ich čistili, udržiavali, prispievali na ne a vyrábali nové. Sledovala som, ako sa venujú chovu dobytká, poľnohospodárstvu, no najmä záhradníctvu: svahy vrchu Horeb medzi ich obydliami pokrývali záhrady a ovocné sady. Mnohých

som videla tkať, pliesť a vyšívať aj kňazské rúcha, pričom hodváb si nevyrábali, ale prichádzal k nim ako tovar zviazaný v balíkoch, aby ho vymieňali za iné produkty.

V Jeruzaleme mali eséni vyhradenú samostatnú štvrt' a aj v chráme mali oddelené miesto; pre ich prísne mravy k nim ostatní Židia prechovávali určitú nevraživosť. Ďalej viem, že posielali do chrámu obetné dary, napríklad obrovské strapce hrozna, ktoré medzi sebou niesli dvaja muži zavesené na palici. Darovali aj baránky, ale nie na zabitie – myslím, že ich len nechali pobeťovať v záhrade, ani som nevidela, že by praví eséni v neskorších časoch prinášali krvavé obety. Pred cestou do chrámu sa vždy prísne pripravovali modlitbou, pôstom a pokáním, dokonca sa aj bičovali; a často sa stalo, že niekto, kto sa zaťažený hriechmi a bez predchádzajúceho pokánia odvážil vstúpiť do svätyně chrámu, náhle zomrel.

Ak na svojej ceste alebo v Jeruzaleme stretli chorého či bezmocného človeka, nepokračovali do chrámu, kým mu neposkytli všetku možnú pomoc.

Eséni sa vo veľkej miere starali o zdravie: zbierali liečivé byliny a robili z nich odvary. Práve som si uvedomila, že tí svätí ľudia, ktorých som pred časom videla, ako kládli chorých na lôžko vystlané liečivými rastlinami, boli eséni.

Dcérka brata zbožnej Emmerichovej sa v zime roku 1820 presťahovala z roľníckej osady Flamschen pri Coesfelde k nej do Dülmenu a ochorela na silné kŕče. Tie sa pravidelne objavovali každý večer v určitú hodinu, sprevádzané hlasným a nepríjemným dávením, a často trvali až do polnoci. Jej stav bol ešte bolestnejší preto, že Emmerichová vnímala nielen jeho príčinu, ale aj jeho význam, tak ako pri mnohých iných chorobách. Opakovane sa modlila za vedomosť o lieku a nakoniec opísala kvietok, ktorý videla zbierať svätého Lukáša a používať ho na liečbu padúcnice.

Na základe jej veľmi presného opisu byliny a miesta, kde rástla, ju našiel jej lekár, okresný fyzik Dr. Wesener, v Dülmene. Keď jej rastlinu priniesol, rozpoznala ju a nazvala ju „hviezdičkou“, kým lekár ju určil ako *Cerastium arvense* Linnaei alebo *Holosteum caryophylleum* veterum. Čo je pozoruhodné, už starý bylinkár Tabernaemontanus spomína účinnosť rastliny aj pri liečbe padúcnice. 22. mája 1821 popoludní v ľahkom spánku povedala:

Rútu voňavú (ktorú už predtým používala) a hviezdičku zvlhčiť svätenou vodou a podať dieťaťu šťavu vytlačenú z tejto zmesi – mohlo by mu niečo také uškodiť? Už trikrát som vo vnútri počula, že ju mám sama vytlačiť a podať mu.

Zapisovateľ, ktorý si prial, aby o lieku prezradila viac, bez jej vedomia doma zabalil niekoľko kvietkov bylinky do papiera ako relikviu a večer jej tento malý zväzok pripevnil špendlíkom na živôtik. Keď sa prebudila, ihneď reagovala:

To nie je relikvia, to je hviezdička.

Nechala si kvietok na živôtiku po celú noc a ráno 23. mája 1821 rozprávala:

Nevedno prečo som v noci mala pocit, akoby som ležala na poli uprostred samých hviezdičiek. Pritom som videla rôzne spôsoby, ako zužitkovať rastlinku, a bolo mi povedané: Keby ľudia vedeli, aký liečivý je tento kvietok, nerástol by v takom hojnom množstve tu okolo teba. Zároveň som však vnímala, že sa používal už v dávnych dobách.

Zahliadla som svätého Lukáša, ako kráča a zbiera také bylinky, a tiež miesto podobné tomu, kde Kristus nasýtil päťtisíc ľudí. Ležalo tam mnoho chorých pod chatrnou strieškou na lôžkach vystlaných tými istými kvietkami, ktoré im tak poslúžili ako

podložky – kvety smerovali do stredu, kde mali telo, zatiaľ čo stonky a listy boli rozložené smerom von. Trpeli dnou, krčmi a opuchmi a pod hlavami mali okrúhle vankúše opäť naplnené hviezdčkami.

Ľudia im týmito bylinami obaľovali opuchnuté nohy a chorí ich tiež jedli, zalievali vodou a pili z nich odvar. Tam však boli kvety väčšie, než ako ich sama poznám. Obraz pochádzal zo starých čias – ľudia i lekári nosili dlhé snehobiele vlnené rúcha a opasky. A skôr než byliny použili, vždy som ich videla, ako ich požehnávali.

Bola mi tiež ukázaná rastlina toho istého druhu, ale mohutnejšia, s okrúhlejšími, šťavnatejšími a jemnejšími listami a s modrastými kvetmi rovnakého tvaru. Podávala sa ako veľmi účinný liek pri detských krčoch („Terminen“ – konvulziách u detí), rástla na lepšej pôde a nebola taká bežná. Nazýva sa, myslím, aj očný komfort („Augentrost“ – Euphrasia, očianka); raz som ju našla pri Dernekampe – je silnejšia ako obyčajná.

Vtedy dala dieťaťu na prvýkrát len tri kvietky, na druhýkrát ich mala podať päť. „Vidím prirodzenosť dieťaťa,“ vravela, „ale neviem ju správne opísať. Jeho vnútro je ako roztrhané šaty – na každé miesto treba inú záplatu.“

Ďalší spôsob, akým som esénov videla uzdravovať, bolo vkladanie rúk alebo taký, keď sa nad nimi rozpažené celkom natiahli. Dokonca liečili aj na diaľku zázračným spôsobom – za chorého, ktorý nemohol prísť osobne, poslali zástupcu a na ňom vykonali všetky úkony, ktoré by inak vykonali na samotnom chorom. Starostlivo si zaznamenali hodinu, v ktorej sa súčasne vzdialený chorý uzdravil.

U esénov na Horebe som si všimla, že v stenách svojich jaskýň mali uzavreté priestory s mrežami, v ktorých uchovávali staré posvätné relikvie – veľmi krásne zabalené v bavlnu a hodvábe. Boli to pozostatky prorokov, ktorí tam kedysi žili, a tiež Izraelitov, ktorí v oblasti zomreli; vedľa nich stáli malé nádoby so zelenými

bylinkami. Pred svätými ostatkami eséni zapalovali lampy, uctievali si ich a modlili sa pri nich.

Všetci, ktorí žili ako rehoľníci v kláštoroch na vrchu Horeb a inde, boli nesmierne čistotní. Nosili dlhé biele rúcha a ich predstavený na Horebe si pri slávnostných bohoslužbách obliekal nádherný kňazský ornát, podobný rúchu veľkňaza v Jeruzaleme, no kratší a menej honosný. Keď sa modlil a prorokoval v Eliášovej jaskyni, vždy mal na sebe tento posvätný odev, ktorý pozostával približne z ôsmich častí. K nim patrila aj vzácna relikvia – zvláštny plášť alebo škapuliar, ktorý Mojžiš nosil priamo na tele a ktorý odovzdal Áronovi, aby neskôr prešiel do vlastníctva esénov.

Možno nás tu prekvapí slovo „škapuliar“, ale týmto výrazom označovala každé rúcho bez rukávov spojené na pleciach a otvorené po bokoch, ktoré zakrývalo chrbát a hrud’.

Aj prorok Archos, predstavený esénov so sídlom na Horebe, nosil tento plášť vždy priamo na tele, keď sa oblečený v celom ornáte modlil za prorocké poznanie. Podbrušie mal zakryté pásom a hrud’ i chrbát posvätným plášťom, ktorý sa pokúsim čo najpresnejšie opísať, kým si ho ešte dobre pamätám. Snáď si ho bude možné lepšie predstaviť, ak z papiera vystrihnem jeho približný tvar.

Nato zložila papier a narýchlo z neho kúsok vystrihla:

Asi takýto tvar mal posvätný škapuliar, keď sa rozprestrel, a jeho látka bola pevná, akoby utkaná z vlasov. V strede hrudnej aj chrbtovej časti sa nachádzala dvojité, akoby prešívanej trojuholníkovú plochu, teraz si však celkom nespomínam, čo bolo vo vnútri.

Okolo otvoru na hlavu bol vpredu vystrihnutý trojuholník, pričom horná časť odevu bola zopnutá pásikom alebo remienkom. Tento trojuholník zostával na svojej dolnej špici ešte spojený s látkou a mohol sa spustiť na inú otvorenú časť pred hrudníkom, ktorú potom úplne zakryl. Dvojité plochy, ako som spomínala,

bola rebrovaná, akoby prešivaná a do nej boli malými sponkami upevnené písmená, ktorých ostré háčiky na druhej strane mierne vyčnievali a dotýkali sa hrude, takže ju jemne škriabali. Aj na vystrihnutom, takisto dvojito trojuholníku pri hornom otvore sa nachádzali znaky podobné písmenám, ale čo presne trojuholníky obsahovali, si už nepamätám.

Keď si kňaz obliekal posvätný odev, horný trojuholník presne zakrýval dolný. V strede chrbtovej časti mal podobnú dvojité prešivanú plochu s písmenami a hrotmi ako na hrudi.

Na tomto škapuliari nosil predstavený esénov sivé vlnené spodné rúcho a cezeň veľkú, širokú tuniku z bieleho, pevne spradeného hodvábu, ktorá bola na páse ovinutá širokým opaskom označeným písmenami. Okolo krku mal prehodenú akúsi štólu, ktorá sa mu na hrudi krížila a bola zachytená pod opaskom a odtiaľ voľne visela až po lýtka, spojená tromi remienkami nad aj pod miestom prekríženia.

Nasledoval ďalší vrchný odev, ktorý sa podobal na omšové rúcho a takisto bol pevne spradený z bieleho hodvábu.

Popri rozprávaní vystrihla tvar tohto odevu v rozloženom stave a opísala ho takto:

Úzka zadná časť siahala až po zem a na spodnom leme mala dva malé zvončeky, ktorých zvuk pri kňazovom pohybe zvolával na bohoslužbu. Predná časť bola kratšia, širšia a od výstrihu smerom dole otvorená, pričom veľké otvory na hrudi a bruchu, cez ktoré bolo vidieť štólu a spodné rúcho, spájali spony zdobené písmenami a drahokamami.

Predná a zadná časť tohto rúcha boli pod pazuchami spojené priečnymi pásmi látky (ktoré pri vystrihovaní vzoru neznázornila). Výstrih lemoval vzpriamený golier, ktorý sa vpredu zapínal na háčiky a cez ktorý voľne padala rozdelená brada kňaza.

Nakoniec si na všetko ešte prehodil malé plášťové rúcho opäť z bieleho, pevne spradeného hodvábu, lesklé a trblietavé, vpredu

prichytené tromi sponami, ktoré boli vykladané drahými kameňmi s vyrytými znakmi. Z každého pleca pláštenky viseli strapce, ozdoby a drobné plody a na jednej ruke nosil kňaz ešte krátky manipel.

Biela pokrývka hlavy, ako sa mi zdá, tiež z hodvábu, tkaním a riasením pripomínala turban, no zároveň aj biret našich kňazov, pretože hore mala vyvýšené časti a hodvábnny strapce; na čele ju dopĺňala zlatá tabuľka osadená drahokamami.

Eséni viedli veľmi prísny a striedmy život, väčšinou sa živili ovocím, ktoré si sami dopestovali v záhradách. Často som videla práve Archosa ješť žlté, horké plody a asi sto rokov pred narodením Krista som sa pri Jerichu stretla s veľmi zbožným esénom menom Chariot.

Staručký prorok z Horebu, Archos alebo Arkas, viedol esénov celých deväťdesiat rokov, počas ktorých sa s ním o svojom sobášu radila aj stará matka svätej Anny. Zvláštne je, že proroci ako on vždy predpovedali narodenie dievčat a že predkovia Anny – a Anna sama – mali prevažne dcéry. Zdalo sa, akoby všetky ich modlitby a zbožný život smerovali k tomu, aby od Boha vyprosili požehnanie pre sväté matky, z ktorých mala vzišť Preblahoslavená Panna, Matka Spasiteľa, ako aj pre rodiny jeho predchodcu, jeho služobníkov a nasledovníkov.

Miesto, kde teraz svoje modlitby a prorocké videnia prinášal a dostával predstavený na Horebe, bola jaskyňa, v ktorej kedysi prebýval prorok Eliáš. K nej viedlo veľa schodov vytesaných do hory, po ktorých sa muselo vystúpiť, aby sa potom cez malý, nepohodlný vchod po niekoľkých schodoch zostúpilo do samotnej jaskyne. Prorok Archos do nej vchádzal vždy sám, čo pre esénov malo rovnaký význam, ako keď veľkňaz v chráme vchádzal do „sanctissimum“ – najsvätejšej svätyne. V jaskyni sa uchovávali tajomné relikvie, o ktorých sa dá len ťažko hovoriť, predsa však sa pokúsim prerozprávať, čo si o tom ešte pamätám. Videla som ich vtedy, keď si Annina stará matka prišla k prorokovi Archosovi po radu.

Stará matka svätej Anny pochádzala z Mary na púšti, kde jej rodina, patriaca k ženatým esénom, vlastnila majetky. Jej meno mi znelo ako Moruni alebo Emorun a bolo mi povedané, že znamená dobrá alebo vznešená matka.

Takto hovorila zbožná A. K. Emmerichová 16. augusta 1821. Znenie mena je zaznamenané, ako ho zapisovateľ počul z jej úst, rovnako i jej vysvetlenie – „vznešená matka“. Keď v máji 1840 zapisovateľ čítal tento záznam jazykovedcovi, on potvrdil, že výraz Emromo skutočne znamená vznešená matka.

V čase už vhodnom na vydaj mala niekoľkých pytačov a vtedy som ju aj videla vybrať sa za prorokom Archosom na Horeb, aby určil, koho si má vyvoliť. Vošla do oddelenej miestnosti pri veľkej zhromažďovacej sále a s Archosom, ktorého zastihla v sále, sa zhovárala cez mrežovanú priečku, akoby sa mu spovedala. To bol jediný spôsob, ako sa tu ženy mohli priblížiť k mužom.

Potom som sledovala proroka Archosa, ako si oblieka svoj veľký ornát a v ňom stúpa po mnohých schodoch až na vrchol Horebu, aby cez malý vchod a po ďalších stupienkoch zišiel do Eliášovej jaskyne. Tam zavrel za sebou úzke dvierka a odkryl malý otvor na vrchnej klenbe, cez ktorý preniklo svetlo. Vnútro jaskyne, v ktorej vládlo tlmené prítmие, bolo starostlivo upravené a udržiavané v čistote. Pri stene stál malý oltár vytesaný priamo zo skaly a na ňom bolo položených niekoľko posvätných predmetov, ktorých presnú podobu som však nerozoznala. A spolu s nimi aj niekoľko nádob s nízkymi kríčkami liečivých bylín – práve tých, ktoré dorastali do takej výšky, aká delila lem Ježišovho rúcha od zeme.

Čím chcela nepochybnе povedať, že byliny boli rovnaké, aké spomína Eusebius vo svojich *Cirkevných dejinách* (knihа VII, kapitola 18). Podľa neho rástli okolo sochy Ježiša Krista,

ktorú dala postaviť žena uzdravená z krvotoku v Cézarej Filipovej, a keď sa dotkli lemu sochy, získali liečivú moc na všetky choroby. O byline, ktorú sám uvádza ako neznámeho druhu, sa vizionárka už skôr zmieňovala v súvislosti so sochou.

Takúto bylinu poznám, lebo poslabšia rastie aj u nás. Keď sa vrátim k Archosovi, rastliny pri jeho prorockých videniach niečo naznačovali, keď raz vädli, raz sa zazelenali.

Uprostred kríčkov som zahliadla niečo ako vyšší stromček, ktorého listy mi pripadali žltkasté a zatočené ako ulita slimáka, a na ňom sa mi zjavovali drobné postavičky. Nedokážem s istotou povedať, či išlo o živý stromček alebo o umelecké dielo pripomínajúce Jesseho kmeň.

Pravdepodobne mala na mysli známe zobrazenie rodokmeňa Ježiša Krista podľa tela (porov. Iz 11, 10).

Na druhý deň pokračovala:

Na tomto stromčeku so zatočenými listami bolo možné vidieť, podobne ako na Jesseho koreni či rodokmeni, v akej miere sa už priblížil príchod Preblahoslavenej Panny. Zdalo sa mi, že je živý a zároveň akoby dutý, pretože v sebe uchovával rozkvitnutú ratolesť – myslím, že Áronovu palicu, ktorá bola kedysi uložená v arche zmluvy.

Keď totiž predstavený esénov v Eliášovej jaskyni prosil o zjavenie týkajúce sa manželstva medzi predkami Preblahoslavenej Panny Márie, vzal do ruky Áronovu palicu. V prípade, že manželstvo malo prispieť k rodovej línii Svätej Panny, na palici vzišiel výhonok, ktorý následne rozkvitol jedným alebo viacerými kvetmi. Medzi nimi sa niekedy objavil aj taký, ktorý niesol znak vyvolenia, a niektoré konkrétne výhonky už presne označovali predkov svätej Anny. Keď potom jej predkovia dospeli k manželstvu, Archos pozoroval príslušné výhonky a prorokoval podľa toho, ako sa ďalej rozvíjali.

V Eliášovej jaskyni na Horebe mali eséni ešte jedno posvätné dedičstvo – časť najposvätniejšieho tajomstva archy zmluvy, predmet, ktorý sa v čase, keď archa padla do rúk nepriateľov, dostal do ich vlastníctva. (Pritom hovorila nejasne o spore či rozkole medzi levitmi.) Toto tajomstvo, zahalené Božou bázňou v arche zmluvy, poznali len najsvätejší z veľkňazov a niektorí proroci, ale zdá sa mi, že zmienky o ňom sa nájdu i v málo známych, záhadných knihách starých židovských mystikov.

V júli 1840, takmer dvadsať rokov po tomto sprostredkovaní, keď sa text pripravoval na tlač, sa zapisovateľ od znalca jazykov dozvedel, že kabalistická kniha *Zohar* obsahuje viaceré pasáže, ktoré na tajomstvo odkazujú.

Nová archa zmluvy v chráme, ktorý dal obnoviť Herodes, už neobsahovala celé tajomstvo, ktoré nebolo dielom ľudských rúk, ale mystériom – najposvätniejším tajomstvom Božieho požehnania, ktoré pripravovalo cestu pre príchod milostiplnej Panny Márie. V nej sa mocou Ducha Svätého, ktorý ju zatienil, Slovo stalo telom a Boh človekom. A časť tohto posvätného tajomstva, ktoré pred babylonským zajatím prebývalo iba v arche zmluvy, som videla, že teraz uchovávali eséni: v hnedočervenom lesklom kalichu, ktorý vyzeral, akoby bol vybrúsený z drahokamu, a z ktorého ako posvätného predmetu tiež dokázali prorokovať. Niekedy sa mi zdalo, že z neho vyrastajú drobné kvety.

Potom, čo vošiel do jaskyne, Archos zatvoril za sebou dvere, pokľakol a začal sa modliť: najprv hľadel nahor k svetelnému otvoru v strope a potom sa vrhol tvárou k zemi. Bola som svedkom prorockého videnia, ktoré sa mu dostalo, keď pred jeho duchovným zrakom rástol pod srdcom Emorun, ktorá hľadala radu, ružový ker s tromi vetvami a na každej vetve sa nachádzala jedna ruža. Ruža na druhej vetve niesla označenie v podobe písmena – myslím, že to bolo M.

V pôvodnom hebrejskom písme, ktoré sa zachovalo v samaritánskej abecede, na makabejských minciach a iných nápisocho, sa písmeno M podobá na latinskú formu N.

Archos však uzrel ešte niečo viac, anjela, ako na stenu píše písmená. Keď sa prebral zo svojho videnia, akoby sa prebudil, začal čítať písmená, ktorých presný obsah som však zabudla. Potom vyšiel z jaskyne a oznámil mladej žene, ktorá čakala na jeho odpoveď, že sa má vydať – a to za svojho šiesteho pytača. Povedal jej, že porodí vyvolené dieťa, ktoré bude „nádobou blížiaccej sa spásy“ a ponesie na sebe znak Božieho vyvolenia.

Emorun sa následne vydala za svojho šiesteho pytača, eséna menom Stolanus, ktorý pôvodom nebol z oblasti Mary. Po sobáší a prevzatí manželkiných majetkov dostal nové meno, ktoré si už presne nepamätám, ale viem, že sa vyslovovalo rôzne, možno ako Garescha alebo Sarzirius či tak podobne.

Všetky tieto mená, rovnako ako iné názvy, vizionárka vyslovovala v dolnonemeckom nárečí a často pri ich výslovnosti kolísala. Sama ich hodnotila len ako podobné skutočným názvom, takže nie je možné s istotou určiť, do akej miery sú správne zapísané. O to prekvapujúcejšie bolo, keď sa neskôr na iných miestach objavili mená s podobným znením, čo ilustruje nasledujúci príklad:

Niekoľko rokov po smrti mystičky sa zapisovateľ jej vízií z diela *Encomium trium Mariarum* od Bertauda z Périgueux (Paríž, 1529), a najmä z jeho pripojenej štúdie *De cognatione divi Joannis Baptistae cum filiabus et nepotibus beatae Annae* (O príbuznosti svätého Jána Krstiteľa s dcérami a vnúčatami blahoslavenej Anny, kniha III, fol. LII a ďalej) dozvedá, že svätý Cyrilus, tretí generálny predstavený karmelitánskeho rádu († 1224), vo svojom spise o predkoch svätej Anny zaznamenal veľmi podobné videnia o vetvách,

výhonkoch a kvetoch, aké mal prorok, ktorého zmieňuje naša vizionárka. Ďalej sa tam píše, že Stolanus bol nazývaný aj Agarim alebo Garizi – mená, ktoré majú zreteľnú zhodu s jej Garescha alebo Sarziri. Na druhej strane, ako radcu v spomínanej záležitosti neuvádza esénov na Horebe, ale „karmelitánov“ na vrchu Karmel.

Odkedy blahoslavená A. K. Emmerichová zomrela, prešlo celých sedemnásť rokov, keď náš zapisovateľ na sviatok Božieho tela v roku 1840 v *Acta Sanctorum* (Život svätej matky Anny, zväzok VI, júl) číta, čo Joannes Eckius káže o svätej Anne: „Stolanus sa v tradícii nazýva Stolan.“ *Breviarium Romanum* z roku 1536 a viaceré breviáre vytlačené pred pontifikátom Pia V. uvádzajú Annu ako dcéru muža menom Gaziri, kým iné texty ho nazývajú Garzim.

Zapisovateľov priateľ vzdelaný v jazykoch, ktorý bol ochotný text preveriť, upozornil na ďalšiu vec: Mená Gaziri, Garzi (s pridaným m na konci), Garscha alebo Garescha majú napodiv všetky rovnaký význam – vylúčený alebo vyhnanec. Preto je tiež zaujímavé, že v arabčine sa meno Agari(m) spája s pojmami ako únik a vyhnanstvo. Grécke Stolanus síce nesie miernejší význam putovania, ale stále podobný semitskému výrazu; ako je známe, Židia si od čias Alexandra Veľkého často upravovali svoje mená podľa gréckeho skloňovania alebo ich úplne prekladali. Napokon aj názov Sarbir, ktorý znamená škvránok, odkazuje na sťahovavého vtáka.

Stolanus a Emorun mali tri dcéry, z ktorých mi utkveli mená Ismeria a Emerencia, a tretia, neskôr narodená dcéra sa volala, myslím, Enue. Nebývali v Mare dlho, keď sa presťahovali do mesta Efron, ale o Ismerii a Emerencii mi bolo ukázané, že sa tiež vydali podľa proroctiev vyrieknutých na Horebe.

Neviem pochopiť, prečo som toľkokrát počula, že matkou svätej Anny bola Emerencia, keď som vždy videla, že ňou bola

Ismeria. Nech je, ako chce – v Božom mene rozpoviem, čo si o dcérach Stolanusa a Emorun ešte pamätám.

Spisovatelia, ktorí sa pridŕžajú tradície, zvyčajne ako matku svätej Anny uvádzajú Emerenciu, ktorú však zároveň označujú aj ako manželku Stolanusa, na rozdiel od vizionárky, ktorá ňou nazýva Emorun. Podľa tradície bola Emerencia, manželka Stolanusa, matkou Ismerie, ktorá porodila svätú Alžbetu, a Anny, matky Preblahoslavennej Panny Márie; zatiaľ čo podľa vizionárky Anna nebola dcérou, ale vnučkou Stolanusa. Ak by sa mýlila, k nedorozumeniu by došlo azda tak, že si pokorná mystička podvedome zmiešala tradíciu, ktorú od malička prijímala, s obrazmi, ktoré sama vídala. Možno aj meno Emerencia je len latinizovanou podobou mena Emorun, ktoré počula, pretože si to však sama neuvedomovala alebo na to zabudla a pretože sa mená Emerencia a Ismeria v tradícii vždy vyskytujú vedľa mena Stolanus ako najbližší príbuzní svätej Anny pred jej sobášom, mohlo sa stať, že si ich podvedome predstavila ako Stolanusove dcéry. Treba však poznamenať, že len veľmi zriedka sa dalo zistiť, že by sa v množstve mien, ktoré zachytila, zmýlila – a to iba v stave, akým bola vážna choroba alebo úplné vyčerpanie. Keďže ale podľa všeobecnej tradície bola svätá Alžbeta neterou svätej Anny, kým podľa videní A. K. Emmerichovej bola Alžbeta neterou Anninej matky, možno tu určitý omyl predpokladať. Veď v tom druhom prípade by platilo, že Alžbeta – keďže Anna je tradične pokladaná za neskoro narodenú dcéru – sa takmer zdá staršia než ona.

Preto zapisovateľ, ktorý prípadný omyl nedokáže vysvetliť, prosí láskavého čitateľa, aby ho prijal s trpezlivosťou, a tak svojou kresťanskou cnosťou nahradil trpezlivosť, ktorú on sám pri náročnom a často prerušovanom zaznamenávaní videní nemusel vždy dostatočne zachovať.

Emerencia sa vydala za Aphrasa alebo Ophrasa, ktorý bol levita, a z ich manželstva pochádzala Alžbeta, matka svätého Jána Krstiteľa. Ďalšia ich dcéra sa volala rovnako ako sestra jej matky – Enue a pri narodení Panny Márie už bola vdovou. Ich tretia dcéra Roda mala okrem iných aj dcéru Maru, ktorú som videla prítomnú pri smrti Preblahoslavenej Panny Márie.

Ismeria si vzala za muža Eliuda, s ktorým žili v oblasti Nazareta na spôsob ženatých esénov, prijímúc za svoju prísnu manželskú disciplínu a zdržanlivosť, ktorú zachovávali ich rodičia. Práve k ich potomstvu patrila aj svätá Anna.

Enue, tretia Stolanusova dcéra, bývala so svojím manželom medzi Betlehemom a Jerichom. Jeden z ich potomkov bol neskôr aj jedným z Ježišových učeníkov.

Prvorodenou dcérou Ismerie a Eliuda bola Sobe, u ktorej sa však neobjavilo znamenie prisľúbenia. Jej rodičia sa preto veľmi zarmútení opäť vydali na vrch Horeb, aby sa poradili s prorokom, a Archos, povzbudiac ich k modlitbe a obeti, im prisľúbil útechu.

Ďalších približne osemnásť rokov bola Ismeria bezdetná, aby ju Boh napokon znovu požehnal. Videla som, že v noci mala zjavenie anjela, ktorý vedľa jej lôžka napísal na stenu písmeno, zdá sa mi, že opäť M. Ismeria to povedala svojmu manželovi, ktorý mal také isté zjavenie, a obaja, keď sa prebudili, uzreli písmeno na stene. Po troch mesiacoch porodila svätú Annu, ktorá prišla na svet s rovnakým znamením v oblasti brucha.

Keď mala Anna päť rokov, zaviedli ju – podobne ako neskôr Pannu Máriu – do chrámovej školy a tam strávila dvanásť rokov. V sedemnástom roku života bola poslaná späť domov, kde našla dve deti – svoju mladšiu sestričku Marahu, narodenú po nej, a malého chlapčeka menom Eliud, syna jej staršej sestry Sobe.

Po roku Ismeria ťažko ochorela a jej čas sa priblížil. Na smrteľnej posteli dala napomenutie každému zo svojich blízkych, predstavila im Annu ako budúcu pani domu a napokon ešte osamote

prehovorila s Annou. Povedala jej, že je vyvolená nádoba milosti, že sa musí vydať a že si má ísť po radu k prorokovi na Horeb. Potom zomrela.

Annina staršia sestra Sobe bola vydatá za Salomona. Okrem syna Eliuda mala aj dcéru Máriu Salome, ktorá si vzala Zebedeja a stala sa matkou apoštolov Jakuba Staršieho a Jána. Druhá dcéra Sobe bola tetou ženícha v Káne Galilejskej a matkou troch Ježišových učeníkov. Eliud, syn Sobe a Salomona, bol druhým manželom vdovy Maroni z Naimu a otcom chlapca, ktorého Ježiš vzkriesil z mŕtvych.

Mladšia sestra Anny Maraha zdedila po otcovi Eliudovi majetok v Sephorise, keď sa presťahoval do údolia Zabulon. Vyдалa sa a mala jednu dcéru a dvoch synov – Arastariu a Cochariu, ktorí sa stali učeníkmi Ježiša.

Anna mala ešte tretiu sestru, ktorá bola veľmi chudobná. S manželom pastierom žila na pastvinách, ktoré patrili Anne, a často prichádzala do jej domu.

Ich prastarý otec bol prorokom, otec Eliud pochádzal z rodu Lévi, zatiaľ čo matka Ismeria bola z kmeňa Benjamín. Anna sa narodila v Betleheme, no jej rodičia sa neskôr presunuli do Sephorisu, ktorý sa nachádzal štyri hodiny cesty od Nazareta. Tam mali dom s príľahlým majetkom, ale vlastnili aj pozemky v nádhernom údolí Zabulon, vzdialenom asi jeden a pol hodiny od Sephorisu a tri hodiny od Nazareta. Počas krásnych ročných období trávil Annin otec so svojou rodinou veľa času v údolí Zabulon a po smrti svojej manželky sa tam natrvalo usadil – tak sa vytvoril kontakt s rodičmi svätého Joachima, ktorý sa neskôr stal Anniným manželom. Joachimov otec, ktorý sa volal Matthat, bol druhým bratom Jakuba, otca svätého Jozefa, a ich najstarší brat bol Joses. Práve Matthat sa takisto usídlil v údolí Zabulon.

Predkov svätej Anny som videla, ako v hlbkej zbožnosti a úctivosti niesli archu zmluvy, pričom z jej svätyne na nich vyžarovalo svetlo so zreteľom na ich potomstvo – na Annu a Preblahoslavenú

Pannu Máriu. Že Annini rodičia boli veľmi bohatí, súdila som podľa ich rozsiahleho hospodárstva s veľkým množstvom dobytká, najmä volov. A predsa si nič nenechávali len pre seba, ale o všetko, čo mali, sa delili s chudobnými.

Ako dieťa sa mi Anna nezdala mimoriadne krásna, aj keď krajšia než ostatné, a ani zďaleka sa nevyrovnala v kráse Márii. Pritom však bola úplne jednoduchá a detsky zbožná v každom veku – ako mladá dievčina, matka i starinka. Preto keď zbadám nejakú prostú, vrúčne nábožnú starú roľníčku, vždy si pomyslím: „Táto je ako Anna.“

Zatiaľ čo jej súrodenci, všetci bratia a sestry, sa postupne zosobášili, ona sama sa nechcela hneď vydať. Tešiac sa zvláštnej obľube u svojich rodičov, mala približne šesť pytačov, no všetkých odmietla. Rovnako ako jej predkovia sa išla poradiť k esénom, kde dostala usmernenie, aby si vzala Joachima, ktorého vtedy ešte nepoznala. Keď sa však jej otec Eliud presťahoval do údolia Zabulon, kde býval Joachimov otec Matthat, Joachim sa začal o Annu uchádzať.

Pokiaľ ide o jeho vzhľad, vôbec nebol pekný, takže v porovnaní s ním svätý Jozef, hoci nebol mladý, vyzeral veľmi príťažlivo. Joachim bol muž nízkej, rozložitej, nie však tučnej postavy – keď si na ňu spomeniem, musím sa pousmiať –, no bol to i človek nesmierne zbožný a svätý.

Ako dôkaz jednoduchého, dôverného a úplne neformálneho spôsobu, akým vizionárka rozprávala o svätých osobách, uvedieme, že pri jeho opise použila slová: „malý, široký, a pritom chudý bacuľko (Butzen)“.

Ani po hmotnej stránke nie bohatého, Joachima spájal so svätým Jozefom nasledujúci príbuzenský vzťah: Jozefov starý otec Mathan, ktorý pochádzal z Dávidovho rodu cez Šalamúna, mal dvoch synov, Jozesa a Jakuba, otca svätého Jozefa. Keď Mathan

zomrel, jeho vdova sa vydala za druhého muža, Léviho, ktorý pochádzal z Dávidovho rodu cez Nátana, a z ich manželstva sa narodil Matthat, otec Héliho, čo bolo Joachimovo druhé meno.

V tých časoch boli priateľstvá celkom prosté a mladí veľmi nesmelí a rozpačití. Viedli rozhovory a neuvažovali o sobáší inak, než že sa jednoducho patrí, aby sa uskutočnil. Ak nevesta povedala áno, rodičia boli spokojní; ak povedala nie z dobrých dôvodov, ani vtedy nemali námietky. A keď sa všetko dohodlo medzi rodičmi, v miestnej synagóge sa konali zásnuby. Kňaz sa modlil na posvätnom mieste, kde boli uložené zvitky Zákona, zatiaľ čo rodičia sa modlili na mieste vyhradenom pre veriacich. Medzitým sa snúbenci odobrali do samostatnej miestnosti, kde prebrali svoje záväzky a úmysly, a keď dospeli k zhode, oznámili to svojim rodičom a oni následne kňazovi. Na druhý deň bola svadba, ktorá prebiehala pod holým nebom a sprevádzali ju rôzne ceremónie.

Joachim a Anna, ktorá mala asi devätnásť rokov, boli zosobášení v mestečku, kde bola len jedna malá škola, a ich obradu sa zúčastnil iba jeden kňaz. Usadili sa v dome Eliuda, Anninho otca, ktorý patrila k mestu Sephoris, ale nachádzal sa v odľahlejšej skupine domov, z ktorých bol najväčší; tu žili niekoľko rokov. Obaja boli vo svojom správaní čímsi výnimoční, síce plne židovskí svojím spôsobom života, no mali v sebe niečo, čo si sami neuvedomovali – zvláštnu vážnosť. Zriedka som ich videla smiať sa, hoci na začiatku manželstva neboli vyslovene smutní; mali pokojný a vyrovnaný charakter a od svojej mladosti pôsobili ako rozvážni, starší ľudia. Už ako dievča si pamätám, že som si všímala takéto mladé páry – veľmi vážne a zrelé –, a pri nich som si tiež hovorila: „Tí sú presne ako Anna a Joachim.“

Rodičia nevesty boli zámožní: mali početné stáda, krásne koberce, nádoby a mnoho sluhov i služobníč. Pracovať na poli som ich nevidela, ale veľa sa starali o dobytok na pastvinách. Pritom boli tiež veľmi zbožní, vrúcni, štedrý, jednoduchý a spravodliví. Svoje stáda a majetok zvykli rozdeliť na tri časti: prvú tretinu

venovali chrámu, kde ju od nich samých prijímali chrámoví sluho-
via; druhú tretinu poskytli chudobným alebo príbuzným v núdzi,
z ktorých väčšinou niektorí prišli, aby si ju odniesli; poslednú
tretinu, zvyčajne najmenšiu, si ponechali pre seba, žijúc veľmi
skromne a vždy rozdávajúc, kde treba.

Bola som ešte dieťa, keď som neraz rozmýšľala: „Dávať zname-
ná mať dosť; kto dáva, dostáva dvojnásobne späť.“ Všimla som si
totiž, že ich tretina sa vždy akosi rozmnožila a čoskoro mali opäť
dostatok na nové rozdelenie. Ich príbuzní, ktorých nebolo málo,
sa pri všetkých slávnostných príležitostiach zhromažďovali v ich
dome, nikdy sa však nestalo, že by sa tam oddávali nadmernému
hodovaniu. Veľa ráz som ich videla podať chudobnému jedlo, ale
nikdy nie usporadúvať bohaté hostiny.

Keď boli všetci spolu, zvyčajne sedeli v kruhu na zemi a roz-
právali o Bohu s veľkou túžbou a očakávaním. Medzi nimi však
bývali aj zlomyseľní príbuzní, ktorí na nich hľadeli s nevôľou
a roztrpčením, keď tak vrúcne dvíhali pohľady k nebu a hovorili
o nebeskej nádeji. Aj takých však Joachim a Anna vždy srdečne
vítali, nikdy nezmeškali príležitosť pozvať ich k sebe, dokonca im
dávali dvakrát viac než ostatným, kým oni nevrlo a podráždene
žiadali, čo im dobrí ľudia s láskou ponúkali. Chudobných príbuz-
ných, ktorých mali v rodine, často obdarovali ovcou, ba neváhali
dať aj celé stádo.

Prvé dieťa, ktoré Anna porodila v dome svojho otca, bola
dcéra, ktorá však nebola dieťaťom prisľúbenia. Predpovedané
znamenania sa pri jej narodení nenaplnili a jej príchod na svet bol
sprevádzaný smutnými okolnosťami. Bola som totiž svedkom ťaž-
kostí, ktoré Anna mala, keď už bola v požehnanom stave: jedna
z jej slúžok, zvedená Joachimovým príbuzným, upadla do hanby.
Hlboko znepokojená tým, že bola narušená prísna disciplína v jej
dome, Anna slúžku pokarhala, azda o niečo prísnejšie. No nešťas-
ná žena sa pre svoj pád tak veľmi trápila, že predčasne porodila
mŕtve dieťa, a Anna sa celkom zronená obávala, že nesie na tom

vinu. Ako dôsledok veľkého zármutku i jej dcéra prišla na svet o niečo skôr, ale zostala nažive.

Že dieťa nenieslo znamenia prisľúbenia a narodilo sa predčasne, Anna považovala za Boží trest a veľmi ju sužovala myšlienka, že sa nejako prehrešila. A predsa sa z novonarodenej dcéry, ktorej tiež dali meno Mária, úprimne tešili: bola veľmi milým, zbožným a miernym dieťaťom, ktoré navidomoči priberalo na váhe a sile. Ale hoci ju rodičia mali veľmi radi, v ich srdciach i tak zostával nepokoj a zármutok, lebo pochopili, že nie je očakávaným svätým plodom ich spojenia. Konali preto dlhé pokánie a žili v zdržanlivosti a svoje dobré skutky ešte rozmnožili pre Anninu súčasnú neplodnosť, ktorú obaja vnímali ako následok svojej viny. Často som pozorovala, ako sa každý sám horlivo modlí, ako sa na určitý čas od seba odlúčia, rozdávajúc almužny a posielajú obety do chrámu.

Takto žili u Anninho otca Eliuda približne sedem rokov, čo som mohla určiť podľa veku ich prvého dieťaťa, keď sa rozhodli oddeliť a presťahovať sa do domu s príľahlým pozemkom, ktorý im v oblasti Nazareta zanechali Joachimovi rodičia. Ich úmyslom bolo v samote začať manželské spolužitie úplne odznova, žiť ešte zbožnejšie, a tak si vyprosiť Božie požehnanie pre svoje spojenie. Potom čo urobili rozhodnutie v kruhu rodiny, videla som, ako sa Annini rodičia chystali vybaviť svoju dcéru a začať: rozdelili stáda a pre ich novú domácnosť vyčlenili voly, osly a ovce – oveľa väčšie, než aké poznáme dnes. Keď pred domom nakladali na osly a voly rôzne nádoby, náradie a odevy, ľudia boli zruční a zvieratá akoby navyknuté prijímať ich a niesť. My dnes sotva dokážeme tak presne usporiadať náklad na vozy, ako oni dokázali svoje veci upevniť na zvieratá. Mali ozaj krásnu domácu výbavu: všetky nádoby boli jemnejšie a krajšie vyhotovené než naše, akoby ich majster vyrábala s iným vnútorným postojom a s väčšou láskou. Dívala som sa, ako krehké nádoby, bohato zdobené reliéfmi, starostlivo vystielajú machom, obaľujú ich látkami a priväzujú na oba konce remienkov, aby

ich mohli zavesiť na chrbát zvierat. Na voľné miesta na ich chrbtoch pokládli ešte rôzne balíky s pestrofarebnými prikryvkami a šatami.

Medzi nimi boli i vzácne kusy hrubo vyšívané zlatom a zdalo sa, že aj malý ťažký váčok, ktorý pri odchode dostali od rodičov, obsahuje kus drahého kovu.

Keď bolo všetko pripravené, pridali sa k sprievodu aj sluho-
via a slúžky, aby hnali pred sebou stáda a ťažné zvieratá smerom
k novému domovu, ktorý sa nachádzal približne päť až šesť hodín
odtiaľ; myslím, že boli od Joachimových rodičov. Anna a Joachim
sa s vďakou a dojatím rozlúčili so svojimi priateľmi a služobníc-
tvom, aby opustili svoje doterajšie bydlisko s pohnutým srdcom
a s dobrými predsavzatiami. Na ceste do toho budúceho som vide-
la, že ich sprevádzali rodičia oboch manželov, hoci Annina matka
vtedy už nežila; možno sa Eliud znovu oženil alebo tam bol niekto
s Joachimovými rodičmi. Ich prvorođená dcéra Mária Héli, ktorá
mohla mať šesť alebo sedem rokov, bola, pravdaže, v sprievode.

Svoj nový domov našli Joachim a Anna na veľmi príjemnom
mieste v kopcovitej krajine, obklopený lúkami a stromami – naj-
viac jeden a pol hodiny cesty západným smerom od Nazareta, na
vyvýšenine medzi nazaretským údolím a údolím Zabulon. Od
domu viedla smerom k Nazaretu úzka rokľina, lemovaná alejou
terebínt, a pred ním ležal dvor, ktorého povrch sa mi javil ako
holá skalná plocha. Zo všetkých strán ho ohraničoval nízky múr
z neopracovaných kameňov alebo skál, na ktorom alebo za ktorým
sa ešte tiahol živý plot spletený z konárov. Na jednej strane dvora
stáli menšie chalupy určené pre služobníctvo a na uskladnenie rôz-
neho náradia a tiež tam bola otvorená stodola, kde sa dal ustajniť
dobytok a ťažné zvieratá.

Okolo domu sa rozprestieralo niekoľko záhrad a v jednej
z nich neďaleko od neho rástol veľký strom zvláštneho druhu. Jeho
vetvy sa skláňali k zemi, kde zapúšťali korene, a z nich vyrastali
nové stromy, ktoré sa správali tak isto, takže postupne vytvorili
celý kruh zelených altánkov.